

JONG
present

JONG GELEERD, JONG GEDAAN

Impact van het maatschappelijke
diensttijdprogramma van Stichting Present

JONG
present

Inhoudsopgave

De maatschappelijke diensttijd en Stichting Present: een beweging van (jonge) mensen die omzien naar elkaar	4-5
MDT Jong Present in cijfers	6-7
Het programma MDT Jong Present	8-15
Impact op jongeren	16-25
Impact op de samenleving	26-31
Impact op Stichting Present	32-35
Conclusie	36

Colofon

Stichting Present Nederland
Barchman Wuytierslaan 10, 3818 LH Amersfoort

2023

Fotografie: Chantal van der Burgt, Daniel Martinus, Present Amsterdam, Present Enschede & Rianne Weij

Design: Comyoo | creatieve studio

NIKI LEUSSINK

Niki (22) koos voor maatschappelijke diensttijd bij Stichting Present

“Je komt zo bij veel verschillende mensen achter de deur. Het heeft mijn ogen geopend. Zonder dat iemand het weet, zoals vrienden, familie, kan er heel veel aan de hand zijn.”

Niki, 22 jaar uit Enschede, heeft zich tijdens haar maatschappelijke diensttijd (MDT) bij Stichting Present ontwikkeld in coördineren, leidinggeven en persoonlijk leiderschap.

Tijdens haar MDT hielp Niki bij een projectenmarathon en gaf leiding aan het project Zomerpakketten. Zomerpakketten is een initiatief van Stichting Present, waarbij vrijwilligers pakketten uitdelen aan gezinnen die het niet breed hebben en in de vakantie weinig kunnen ondernemen. Als onderdeel van het team bij Present had Niki bedrijven gebeld met het plan om voor zoveel mogelijk gezinnen een pakket samen te stellen. Zo heeft Concordia, een filmhuis in Enschede, kaartjes gegeven zodat gezinnen naar de film konden met elkaar. Spelletjeswinkels doneerden spelletjes en knutselwerkjes, potloden, stiften en papier. Op deze manier heeft Niki met haar team van alles bij elkaar gesprokkeld, met als resultaat: tussen de 90 en 120 dozen voor gezinnen die het goed kunnen gebruiken.

“

“Ik leerde tijdens dit hele project om creatief te denken,” vertelt Niki.

“We konden echt tegen een muur aanlopen. We hebben mensen gebeld maar we kwamen er niet door. Maar als je er dan naartoe gaat en je legt uit wat je doet en vraagt of je langs kan komen, dan krijg je meer voor elkaar. Ze kunnen ook makkelijker vragen stellen als je langs gaat. Ik vond het in het begin spannend om te bellen. Nadat ik vier keer had gebeld per dag, ging het soepel en automatisch. Ik had geen belangst, maar wilde liever appen met mensen. Nu vind ik het helemaal niet erg om te bellen.”

”

In het half jaar van haar MDT heeft Niki veel geleerd, zoals coördineren en delegeren. **“Een mooie tijd die je doormaakt om te ontdekken ‘wat wil ik?’ en ‘wat past bij mij?’ en ‘wat wil ik in het leven?’.”**

De maatschappelijke diensttijd en Stichting Present

EEN BEWEGING VAN (JONGE) MENSEN DIE OMZIEN NAAR ELKAAR

Stichting Present wil een beweging op gang brengen waarbij steeds meer mensen het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien. Wij geloven dat mensen bereid zijn om zich in te zetten voor de ander en voor de samenleving. De kloof tussen die bereidheid en het daadwerkelijke in actie komen is voor veel mensen (te) groot. Stichting Present kan die kloof dichten.

Ook bij jongeren zien we deze bereidheid, maar in actie komen is niet vanzelfsprekend.

Via MDT Jong Present, het maatschappelijke diensttijdprogramma van Stichting Present, willen we die bereidheid van jongeren omzetten in actie. We werken toe naar een samenleving met maatschappelijk betrokken jongeren die veel geleerd hebben over de maatschappij en de bijdrage die ze daar aan kunnen leveren. Door in te zetten op maatschappelijke diensttijd, werkt Stichting Present aan haar ambitie: **jongeren vinden het vanzelfsprekend om naar een ander om te zien.**

Wat is de maatschappelijke diensttijd (MDT)?

De maatschappelijke diensttijd is een overheidsinitiatief waarbij jongeren hun talenten ontdekken en iets doen voor een ander. Jongeren kunnen naast hun studie of werk nieuwe ervaringen opdoen bij een maatschappelijke organisatie. Zij werken aan persoonlijke ontwikkeling, terwijl ze zich tegelijkertijd vrijwillig inzetten en mensen ontmoeten die ze anders niet zouden ontmoeten. MDT gaat uit van min. 80 uur inzet.

“MDT is gebaseerd op de visie dat een brede, maatschappelijke oriëntatie voor jongeren en jongvolwassenen bijdraagt aan de vorming van kritische en betrokken burgers. MDT gaat in de basis over burgerschap en persoonsvorming. Door MDT bouwen jongeren zelfvertrouwen op, weten ze beter wat ze willen en doen ze belangrijke (studie- en arbeids)vaardigheden op. Op termijn leidt dit tot een sterkere en verbonden samenleving.”

(Onderzoeksrapportage MDT 2021¹)

Wij geloven dat, als het op vrijwilligerswerk en ontmoeting aankomt, *JONG GELEERD OOK JONG GEDAAN IS*

Stichting Present is al vanaf het begin betrokken bij de uitvoering van de maatschappelijke diensttijd. Na vijf jaar MDT Jong Present geloven we dat we een mooi programma hebben waarmee we impact maken. We geloven dat vrijwilligerswerk via Present van blijvende waarde is. Door mee te doen aan MDT Jong Present verbreden jongeren hun horizon en krijgen andere mensen concrete hulp. Deze impact willen we graag onderbouwen.

In dit rapport gaan we daarom in op de resultaten van het programma Jong Present 2.0, van 2020-2022.

Wat is er gebeurd en wat is de impact van MDT Jong Present op de jongeren, Stichting Present en op de maatschappij?

Om deze vragen te beantwoorden hebben we gebruik gemaakt van de vragenlijsten van MDT landelijk en de vragenlijsten van Stichting Present die de jongeren aan het begin en eind van hun MDT hebben ingevuld, de registratieformulieren, de jaarlijkse PresentScan van Stichting Present Nederland, kwalitatieve vragenlijsten ingevuld door coördinatoren van lokale Present-stichtingen en interviews die we hebben afgenomen met jongeren en hun begeleiders.

MDT Jong Present in cijfers

590 jongeren

Hebben tussen maart 2020 en december 2022 hun maatschappelijke diensttijd bij Stichting Present gedaan.

70.215 uur

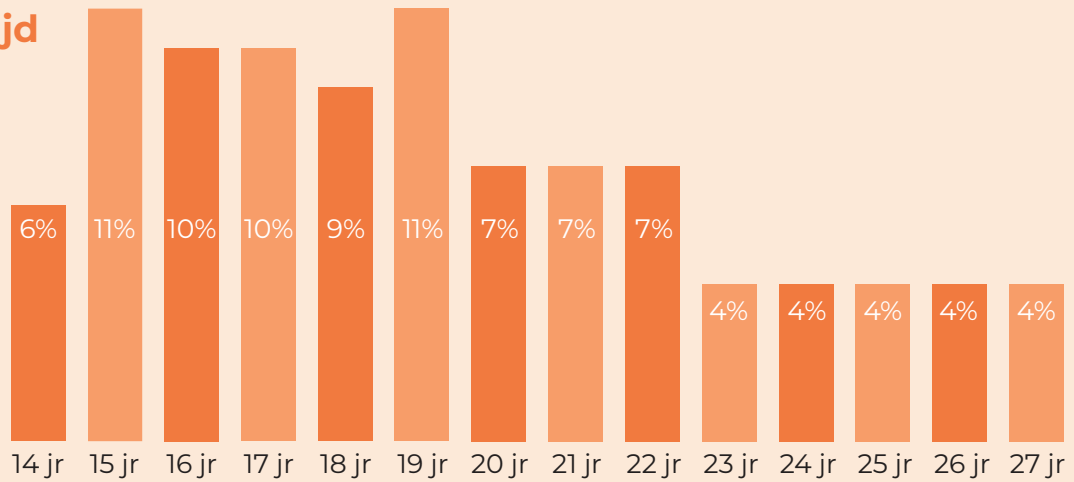
Samen hebben ze zich zoveel uur ingezet voor de samenleving en gewerkt aan hun persoonlijke ontwikkeling.

Deelnemende stichtingen

Present Alkmaar
Present Almelo
Present Amsterdam
Present Apeldoorn
Present Assen
Present Barneveld
Present Culemborg
Present Den Haag
Present Den Helder
Present Doetinchem
Present Enschede
Present Elburg
Present Groningen
Present Haarlem
Present Harderwijk
Present Kampen
Present Leeuwarden
Present Leiden
Present Midden-Groningen
Present Nijmegen
Present Noord Groningen
Present Noordwest Friesland
Present Parkstad
Present Rotterdam
Present Smallingerland
Present Utrecht
Present Wageningen
Present Zoetermeer
Present Zuidoost Groningen

Leeftijd

Geslacht

- Vrouw 66,1%
- Man 33,6%
- Anders 0,4%

Gemiddelde leeftijd

21 jaar

Traineeship

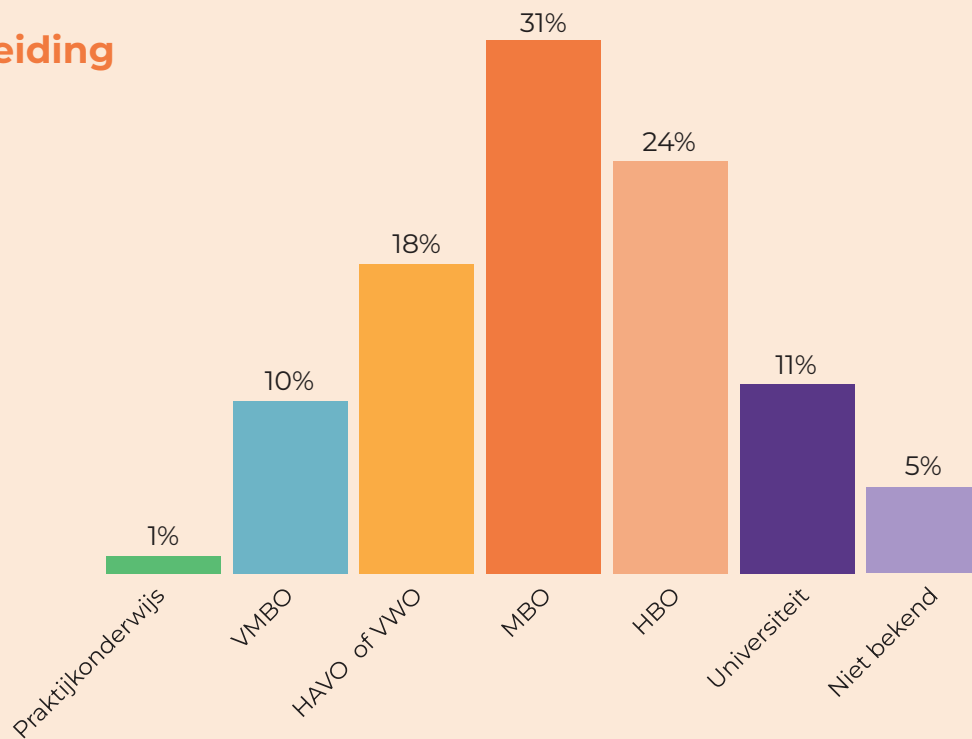
15 jaar

Jong Present
in het Onderwijs

18 jaar

Present Xperience

Opleiding

ONTMOET
de ander

ONTWIKKEL
jezelf

ONTDEK
de maatschappij

Het programma MDT Jong Present

Het programma MDT Jong Present richt zich op jongeren die gemotiveerd zijn om aan hun eigen ontwikkeling te werken en openstaan voor ontmoetingen met mensen die ze normaal niet zomaar zouden ontmoeten.

Specifiek richten wij ons op jongeren die:

- iets willen betekenen voor een ander, maar niet zo goed weten hoe
- nog niet zo goed weten wat hun talenten zijn en waar ze enthousiast van worden
- meer inzicht willen in armoede, eenzaamheid en/of het maatschappelijk werkveld.

Dit komt tot uiting in de tagline

Ontmoet de ander, Ontwikkel jezelf, Ontdek de maatschappij.

Bij MDT Jong Present werken jongeren minimaal 80 uur binnen of via een lokale Present stichting. Ze komen in aanraking met mensen in alle lagen van de samenleving en ontwikkelen vaardigheden door te doen en door het volgen van trainingen en workshops.

Maatschappelijke diensttijd trajecten van Stichting Present

In 2018 is Stichting Present gestart met het experimenteren met een concept voor de maatschappelijke diensttijd, het traineeship, ondersteund met subsidie van ZonMw, onder de noemer Proeftuin Jong Present. In anderhalf jaar hebben 151 jongeren meegedaan aan deze proeftuin, verdeeld over 37 locaties door heel Nederland.

Jongeren gaven aan dat ze door deelname aan MDT bij Stichting Present werknemersvaardigheden ontwikkelden en kennis over zichzelf, anderen en de maatschappij hadden opgedaan. Daarnaast hadden ze meer begrip en empathie voor anderen dan voor hun MDT².

In 2020 kreeg Stichting Present subsidie om MDT Jong Present door te zetten en uit te breiden: het programma Jong Present 2.0. De ambitie van Jong Present 2.0 was het begeleiden van 300 jongeren via ons traineeship, en daarnaast 280 jongeren te bereiken via nieuwe vormen van MDT trajecten. Hiervoor hebben wij twee nieuwe type trajecten ontwikkeld: Jong Present in het Onderwijs en Present Xperience. Op de volgende pagina's worden deze concepten uitgelegd.

² HHM en Stichting Present Nederland. (2020). Een Presente Generatie: de impact van de Maatschappelijke Diensttijd bij Stichting Present op jongeren.

Traject

Jong Present in het Onderwijs

Onderwijsinstellingen zijn verplicht om burgerschapsonderwijs te bieden. In samenwerking met het onderwijs zorgt Present voor de invulling van dit onderwijs en het behalen van de burgerschapsdoelstellingen van de school (80 uren). Het programma bestaat uit persoonlijke vorming (bijv. workshops op het gebied van gedrag en communicatie) en maatschappelijk handelen; zowel in gesprek over maatschappelijke (complexe) thema's als praktisch aan de slag onder andere door de uitvoering van diverse projecten in de lokale samenleving.

“

“In Enschede werkt Stichting Present samen met Het Stedelijk Diekman, een school voor praktijkonderwijs. Leerlingen die meedoen aan MDT gaan in een serie van 12 weken, onder begeleiding van een vaste docent, elke week iets doen voor een ander: de ene week knappen ze een tuin op van iemand die dat zelf niet meer kan, gaan ze schilderen, behangen, of een schuur opknappen. Zo brengen ze skills die ze op school leren meteen in de praktijk, komen in ontmoeting met inwoners die te maken hebben met ziekte, ouderdom en een isolement en ondervinden dat hun talenten van waarde zijn voor een ander.”

- Leonie, Enschede

”

ONDERWIJS
ONDERWIJS
ONDERWIJS
ONDERWIJS

TRAINEESHIP

TRAINEESHIP

TRAINEESHIP

TRAINEESHIP

Traject

Het Traineeship

Een trainee is een jongere die aan de slag gaat als medewerker van een Stichting Present. De jongere krijgt ongeveer 20 uur training en begeleiding en is de rest van de uren bezig met een taak binnen de lokale stichting Present, aansluitend op hun leerdoelen. Denk hierbij aan het opzetten van extra projecten, het begeleiden van groepen, verzorgen van PR en communicatie, werven van andere jongeren of het uitvoeren van projecten als vrijwilliger.

“

“Ik viel in een gat qua daginvulling en wilde altijd al graag vrijwilligerswerk doen. Anderen helpen zonder er iets voor terug te vragen. Maar ik wilde ook nieuwe vaardigheden leren en zo'n traineeship van Jong Present biedt het allemaal! M'n eerste klus was in januari bij de opvanglocatie van het Leger des Heils. Kamers verven samen met een ervaren schilder. Een hele leuke ervaring omdat ik ook de bewoners ontmoette. Een doelgroep die ik in het normale leven niet zomaar tegen kom. Ondertussen heb ik diverse projecten gedaan. Onder andere voor Present a Home, een project om tienermoeders te helpen met hun nieuwe woning, doe ik veel klussen. Het gaat zo goed, dat ik een baan als assistent project coördinator heb gekregen!”

- Simon, Den Haag

”

Traject

Present Xperience

Tijdens Present Xperience gaat een groep jongeren samen een periode aan de slag: een werkvakantie in eigen land. Een bestaande groep (bijvoorbeeld vanuit een kerk, club of school) meldt zich aan. Na een periode van voorbereiding volgt er een intensieve vakantieweek ergens in het land. In die week voeren ze met elkaar projecten uit, bijvoorbeeld bij een specifieke doelgroep of achter de voordeur. Daarnaast is er veel ruimte voor uitwisseling, nieuwe ontmoetingen en verwerking van de opgedane ervaringen.

“

“Een groep jongeren ging op werkvakantie naar Den Haag. Op de eerste dag dat de jongeren in Den Haag waren, kregen zij een rondleiding op de fiets door een aantal wijken en uitleg over de verschillen daartussen. Zuidwest is een grote wijk, maar wordt wel eens het afvalputje van Den Haag genoemd. Hier stapelen de problemen zich op. De fietstocht eindigde bij pioniersplek Geloven in Moerkerk welke al 7 jaar lang verschillende projecten organiseert, maar vooral ruimte biedt aan mensen die eenzaam, geïsoleerd en met diverse problematiek leven. De hele week hebben de jongeren meegeholpen met de projecten en gewerkt aan een opknapbeurt voor de buurttuin waar de buurtbewoners zo fijn samen kunnen zijn. Ze hebben buurtbewoners helpen verhuizen en geholpen bij de voedselbank. Ze hebben geholpen tijdens een projectweek gericht op kinderen en ook een tweede locatie aangepakt waar de organisatie een volgend buurthuis wil neerzetten. Ze hebben gezien hoe dit project gedragen wordt door enthousiaste en betrokken buurtbewoners en met hoe weinig middelen zij dit iedere keer weer moeten doen.”

- Gerdien, Den Haag

”

Resultaten van Jong Present 2.0

De doelstelling van het programma MDT Jong Present was om in twee en een half jaar 580 jongeren te laten deelnemen aan maatschappelijke diensttijd via Stichting Present.

DIT IS GELUKT!

590 jongeren hebben MDT bij Present gedaan.

94% van de jongeren – 554 jongeren totaal - heeft het traject afgemaakt.

Slechts 6% heeft hun MDT vroegtijdig beëindigd. Daaronder zijn 11 jongeren die net niet tot 80 uur kwamen in verband met coronamaatregelen. Enkele anderen stroomden vanuit Jong Present uit naar een nieuwe studie of baan. Een klein aantal deelnemers zei deelname op omdat de MDT toch niet paste in hun levensfase.

Het traineeship

342 jongeren hebben zich ingezet als trainee bij een van de lokale Present-stichtingen.

Trainingen gevolgd:

- Pitchen & Presenteren
- Arbeidsmarkt & LinkedIn
- Ontdek Jouw Route
- Basis Present
- DISC

Gemiddeld 8,1 uur per week, voor 21 weken.

Present in het Onderwijs

138 jongeren waren Jong Present via een onderwijsinstelling.

7 onderwijsinstellingen deden hieraan mee, onder andere vanuit het praktijk-onderwijs, voortgezet onderwijs (havo/vwo) en het mbo.

Present Xperience

110 jongeren deden mee aan een Present Xperience-traject.

5 jongerengroepen, vanuit hun eigen woonplaats ingezet in Amsterdam, Nunspeet, Den Haag en Den Helder.

Ons doel is niet alleen gericht op de aantallen: impact is niet enkel in cijfers uit te drukken. Met ons maatschappelijke diensttijdprogramma willen we verandering teweeg brengen. Een positieve verandering bij jongeren, in de samenleving en bij de lokale Present-stichtingen.

Waarom doen jongeren mee met Jong Present?

“

“Ik ben nu werkloos – ik heb ontslag genomen. Ik heb pabo gedaan, bank- en verzekeringswezen, optiek... maar kon mezelf er niet vinden. Ik heb nu wat meer vrije tijd en heb me daarom opgegeven bij Present. Ik wil wat meer voor de medemens betekenen.”

- Haaije (30)

”

“

“Ik was op LinkedIn aan het scrollen en kwam bij Present terecht. Dacht al vaker wel dat vrijwilligerswerk leuk zou zijn. Ik ben gezond en kan doen wat ik wil – dat wil ik uitdelen.”

- Joyce (26)

”

“

“Ik studeer rechten, dat is best theoretisch. Je komt dan niet echt in de praktijk. Maar in boeken lees je wel over armoede, eenzaamheid. Dat zie ik niet in praktijk, ik mis dat in opleiding. Ik vind het wel mooi dat ik bij Present kan zien hoe het er achter de voordeur uitziet. Dat is een deel praktijk die ik nu mis. Ik kreeg door corona ook behoefte om iets voor een ander te doen. Daar had ik meer behoefte aan dan normaal; ik wist dat eenzaamheid groeide. Dan is dit een mooi moment om iets te doen.”

- Eva (20)

”

“

“Ik zat een beetje in een existentiële crisis na m'n studie: wat ga ik nu doen? Maar ik wilde wel graag in een werkomgeving ervaring opdoen in wat ik leuk en interessant vind.”

- Elianne (23)

”

Impact op jongeren

“

“Ik heb geleerd zelfverzekerd te zijn. Zonder dit had ik waarschijnlijk op de bank gezeten nog steeds, veel solliciteren. En nu heb ik vorige week een baan aangeboden gekregen. Ik kan dit gewoon, zo zat ik ook in dat sollicitatiegesprek. Het traineeship heeft me wel duidelijk gemaakt wat ik wil doen en wat ik waard ben. Ik ben blij dat ik het traineeship heb gedaan.”

- Rieneke (29)

”

Jongeren hebben vaardigheden en competenties ontwikkeld die ze eerst niet hadden.

Tijdens MDT Jong Present investeren de jongeren in het ontwikkelen van hun kennis, vaardigheden en talenten. Dit doen ze door het werk dat ze binnen of via de stichting doen en door het volgen van trainingen en workshops.

Het merendeel van de jongeren geeft aan dat ze, na afloop van MDT Jong Present, beter weten wat ze kunnen en leuk vinden.

Meer inzicht in eigen vaardigheden

Ik weet nu beter wat ik leuk vind

79%

Ik weet nu beter wat ik kan

85%

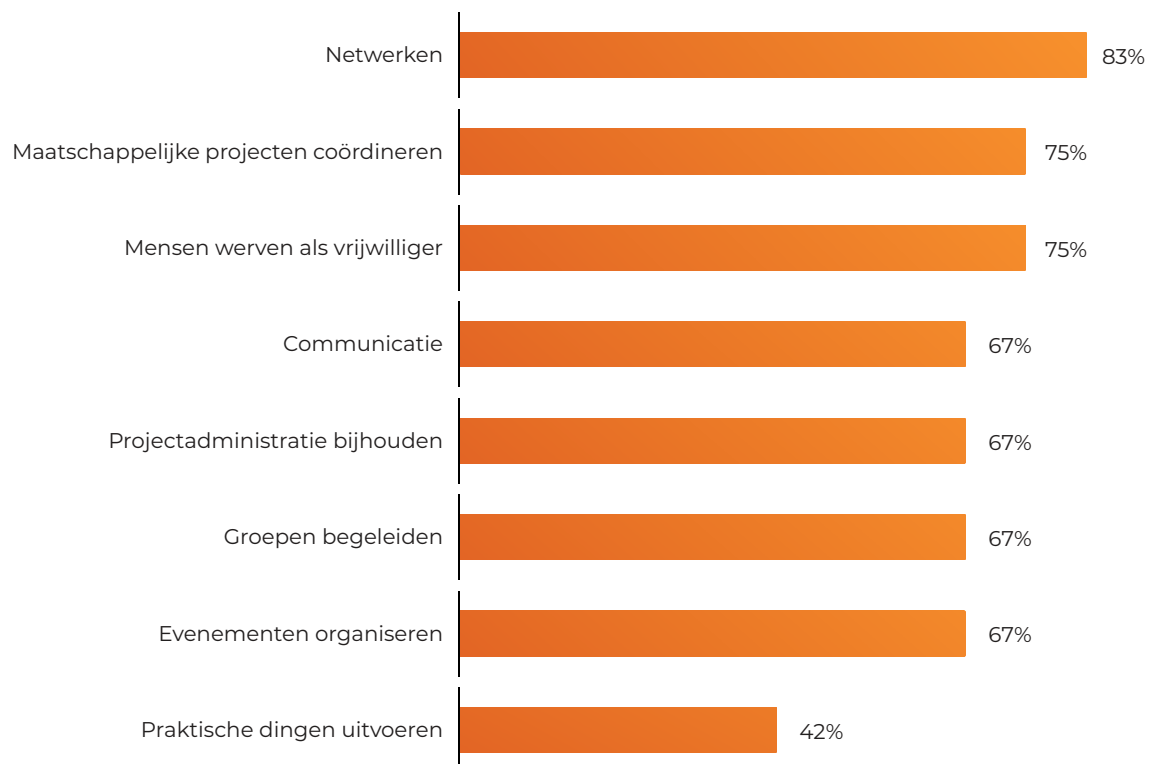
Een groot percentage vindt dat ze meer vaardigheden hebben ontwikkeld en zich persoonlijk hebben ontwikkeld gedurende MDT Jong Present. Jongeren die het traineeship hadden gedaan, scoorden zichzelf hoger in meer inzicht en meer vaardigheden en kennis dan jongeren die hun maatschappelijke diensttijd via Present in het Onderwijs of Present Xperience deden.

Meer vaardigheden en kennis ontwikkeld

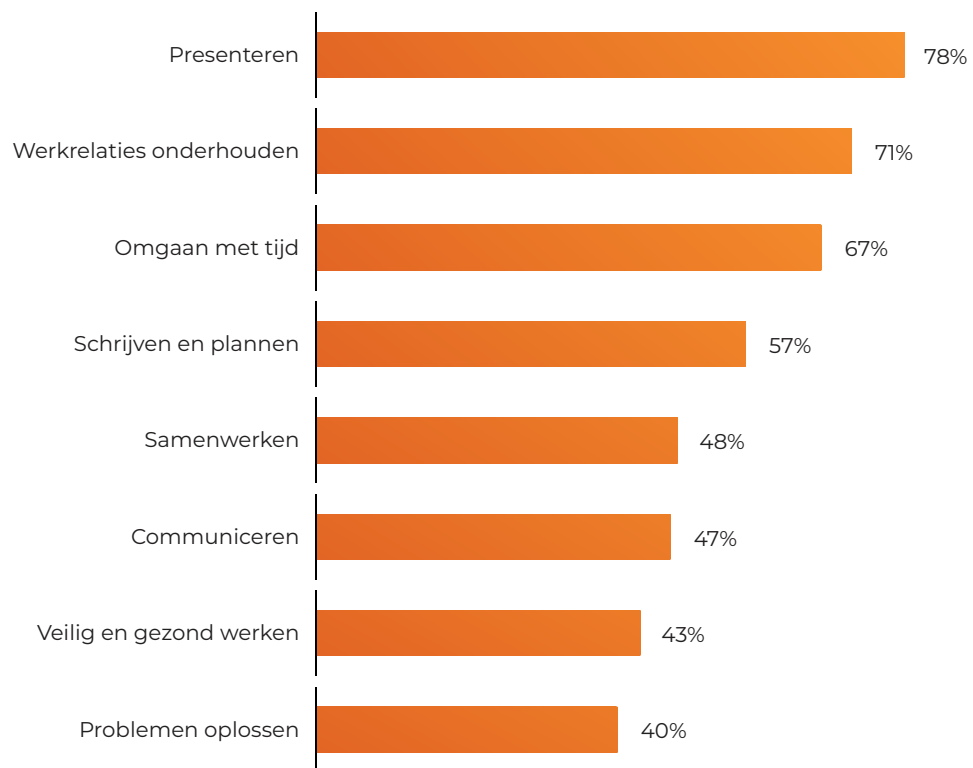

Jongeren die deelnamen aan het traineeship gaven aan het begin van het traject aan op welke taken en competenties zij zich wilden ontwikkelen en welke score (van 1 – 5) ze zichzelf op dat moment gaven per taak of competentie. Aan het einde werd aan hen gevraagd om zichzelf nog een keer te scoren op die taken en competenties. Door naar het verschil te kijken in score, zien we dat jongeren na afloop vaak hoger scoorden op die competenties en taken.

Aandeel jongeren dat verbetering ziet per taak

Aandeel jongeren dat verbetering ziet per competentie

Begeleiders gaven aan dat de trainees, die meedraaiden binnen het team van een lokale Stichting Present, hierdoor veel hadden geleerd qua werkvaardigheden. Dit zijn vaardigheden als op tijd komen, presenteren, gestructureerd werken, aan afspraken houden en sociale vaardigheden in de werkcontext (zoals niet op je telefoon zitten).

Wat heb je over jezelf geleerd bij Present?

“Mijn skills zijn toch nuttiger dan dat ik dacht.”

“Dat ik redelijk goed ben in praktische dingen, dat ik goed kan organiseren. Dat ik assertiever ben dan dat ik soms zelf denk, als het in een bepaalde functie nodig is.”

“Ik ben erg chaotisch en kan moeilijk plannen en uitvoeren tijdens stressvolle momenten. Tijdens mijn tijd bij Present heb ik feedback gekregen waardoor ik hier beter mee kan dealen. Daarnaast heb ik praktische skills aangeleerd en hoe ik beter kan communiceren.”

“Dat het creatief en sportief bezig zijn met kinderen echt super leuk is! Ik wist al wel dat ik het leuk vond, maar aan de andere kant was ik ook van mening dat ik niet voor niets gestopt ben met de pabo. Na het project heb ik ingezien dat dit niet zo veel met elkaar te maken heeft als ik altijd dacht”

“Dat ik handiger ben in tuinieren dan ik dacht.”

Jongeren voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd

Om te kunnen ontwikkelen, is het belangrijk om begrepen en gewaardeerd te worden. Tijdens hun MDT laten we de jongeren niet los, maar begeleiden ze het hele traject. In gesprek met hun begeleider worden ze geacht actief te reflecteren op wat ze zien, horen en doen. Een vertrouwensrelatie met de begeleider biedt de jongere de mogelijkheid om over zichzelf na te denken en over wat zij te bieden hebben.

Jongeren gaven aan dat ze zich deel van het Presentteam voelden en dat ze inbreng konden hebben in het team. Sommigen gaven aan blij verrast te zijn dat er naar ze geluisterd werd en dat hun mening serieus werd genomen.

Aandeel jongeren dat zich onderdeel voelde van het team

“Ik mocht echt ideeën opperen en was vanaf het begin welkom bij de vergaderingen, hierbinnen mocht ik ook altijd mijn mening geven. Er werd ook gevraagd naar wat ik wilde leren, wat tof was.”

“Ik had echt het gevoel dat mijn mening werd gewaardeerd en dat ik ideeën kon inbrengen als ik ze had.”

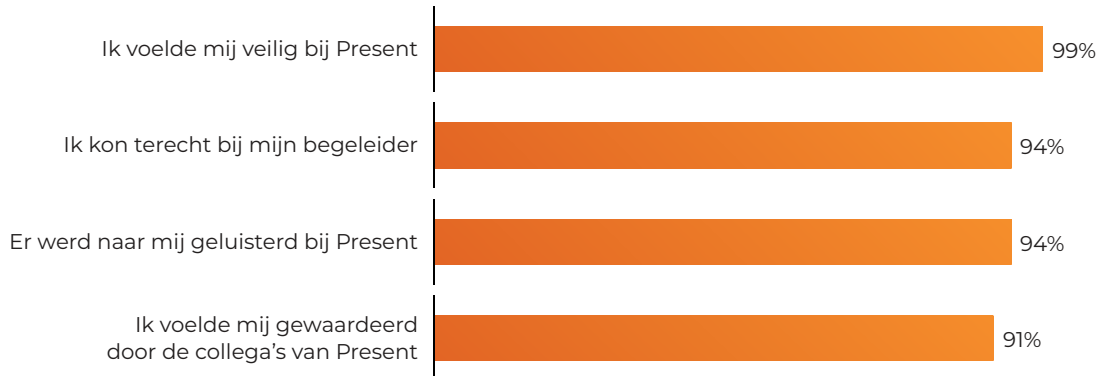
“Ik had zelf inbreng tijdens mijn traineeship: ik kon meedenken tijdens vergaderingen waarbij je input als gelijkwaardig werd meegenomen.”

“Er werd geluisterd naar verschillende ideeën die ik had (zoals voor social media, grafisch ontwerp, video-editing) en iedereen stond daar open voor.”

“Er word altijd geluisterd naar je ideeën en je krijgt ook echt de kans om deze uit te voeren.”

Jongeren gaven aan dat ze zich veilig voelden in het team en dat ze zich gewaardeerd voelden door hun collega's bij Present.

Aandeel jongeren dat zich gewaardeerd voelde

Jongeren hebben een beter (inzicht in hun) arbeidsperspectief

Meedoen met MDT Jong Present heeft een groot deel van de jongeren bevestigd in hun loopbaankeuzes of ze inzicht gegeven in wat een voor hen interessante loopbaanroute zou kunnen zijn. Jongeren gaven aan dat ze door het traject meer over zichzelf hebben geleerd, een groter netwerk hebben en hun CV hebben kunnen versterken.

Van de jongeren die meededen met een Jong Present in het Onderwijs traject, gaf een kwart aan dat het beeld van wat ze later willen doen is veranderd door het volgen van het traject. Jongeren die aangaven dat hun beeld niet was veranderd, vertelden dat dit was omdat ze al in deze richting een opleiding aan het volgen waren en meedoen met MDT had hen bevestigd in hun keuze.

“Ik merk dat ik met kinderen werken toch wel heel leuk vind.”

“Ik dacht eerst dat met mensen omgaan niets voor mij was, dat is veranderd.”

Ongeveer de helft van de jongeren die een traineeship bij Present hebben gevolgd geeft aan dat ze meer kans denken te maken op een (leuke) baan dan vóór het traineeship. Jongeren gaven aan dat dit was omdat ze aan hun CV hebben gewerkt en daardoor aantrekkelijker zijn voor (potentiële) werkgevers, omdat ze meer geleerd hebben over zichzelf en beter weten waar ze wel en niet goed in zijn, of omdat ze hebben kunnen proeven van en netwerken in een sector waar ze eerder niet veel ervaring mee hadden. Vier jongeren zijn vanuit MDT doorgestroomd naar een betaalde baan bij een lokale Present stichting.

Aandeel jongeren dat verbetering ziet in CV en contacten

“Ik heb nu meer kans op een leuke baan omdat het goed staat op je CV. Werkgevers vinden het fijn om te zien dat ik bezig ben geweest in de periode dat ik geen werk had.”

“Ik heb meer inzicht gekregen in wat ik kan bieden als (jonge) werknemer. Dit geeft mij extra zelfvertrouwen.”

“Met het traineeship heb ik veel ervaring opgedaan in een sector waar ik niet veel kennis van had, maar waar ik wel naartoe wil. Het is daarom erg nuttig geweest om die ervaring op te doen en te proeven aan de sector.”

“Het traineeship was voor mij een eerste kennismaking met ‘beleid’. In wil in de toekomst verder met een beleidsmatige functie en kan dit traineeship goed op mijn cv plaatsen.”

“Ik kan concreter vertellen wat mijn positieve vaardigheden zijn en waar mijn talenten en interesses liggen. Hierdoor voel ik me sterker tijdens sollicitatie-gesprekken.”

“Door Jong Present ben ik in contact gekomen met verschillende bewindvoerders, en hierdoor heb ik gesolliciteerd voor een stageplek bij de bewindvoerder.”

Begeleiders van de jongeren gaven aan dat de jongeren niet alleen nieuwe vaardigheden leerden, maar ook dat ze kennis maakten met het sociaal domein en daardoor ervaring en een netwerk in die sector hebben opgebouwd. Deze ontwikkeling is niet alleen in het belang van jongeren, maar ook van onze maatschappij: jongeren die bevestigd zijn in hun talenten en vaardigheden en een beter beeld hebben van het werkveld, zullen betere beroeps- en studiekeuzes maken en minder uitval hebben.

“Ze hebben van dichtbij gezien en ervaren welke noden er allemaal zijn in de stad, en hoe je daar met vrijwilligerswerk iets aan kan doen. En ze leren de hele sociale kaart van de stad kennen, wat heel interessant voor hen is qua netwerk.”

- Begeleider Jong Present

“Ze hebben de stad op een heel andere manier leren kennen. Meer inzicht gekregen in hoe dat nou werkt als je veel pech hebt in je leven. Dat is denk ik wel het meest waardevolle, dat neem je mee voor de rest van je leven en helpt je om zonder (voor)oordelen mensen tegemoet te treden.”

- Begeleider Jong Present

Jongeren hebben meer inzicht in armoede en maatschappelijke problemen

Door hun maatschappelijke diensttijd bij Stichting Present kijken jongeren nu anders naar problemen in de maatschappij. Jongeren geven aan na deelname aan MDT Jong Present meer inzicht te hebben in armoede en andere maatschappelijke problemen. Ze geven aan een andere kant van de maatschappij te hebben gezien en te begrijpen dat "hoe iemand er ook uit ziet, je kan niet weten wat iemand zijn verhaal is." Veel geven aan dat ze geleerd hebben minder vooroordelen te hebben.

"Ik heb nu een ander beeld over wat voor werk ik later zou willen doen/ deels door de armoede die ik in Den Haag gezien heb, het is veel dichterbij dan we zelf denken. Dus ik wil nu veel liever mensen in Nederland helpen."

"Het MDT bracht mij weer het besef hoe groot de verschillen in Nederland zijn en hoeveel mensen voor elkaar kunnen betekenen."

"Het MDT gaf mij een besef van heel veel armoede en daarbij komt ook veel ellende en eenzaamheid kijken. En dat is 60 km van je huis vandaan. En thuis is alles goed en fijn is. Mooie baan, auto, fijn gezin, prachtig huis met een mooie tuin met veel privacy. Daar is het tegenovergestelde."

"Ik heb nu meer kennis van de delen van de samenleving die het minder goed getroffen hebben dan ik. Ik vond het mooi hoeveel veerkracht de mensen die ik ben tegengekomen bezaten."

Conclusie: impact op jongeren

Dankzij hun deelname aan maatschappelijke dienstdienst bij Stichting Present, geven jongeren aan meer vaardigheden en kennis te hebben en meer inzicht in hun vaardigheden en competenties. Ze geven aan een beter arbeidsperspectief te hebben, dan wel beter inzicht in hun arbeidsperspectief, en voelden zich begrepen en gewaardeerd: een belangrijke voorwaarde om te kunnen ontwikkelen. Daarnaast geven ze aan meer inzicht te hebben in armoede en de maatschappij. Jongeren die een MDT in groepsverband hadden gedaan, dat wil zeggen een Present in het Onderwijs of Xperience-traject, hadden iets minder hoog gescoord op verbeterde vaardigheden en kennis dan jongeren die een traineeship deden.

Dit is waarschijnlijk te verklaren door de verminderde individuele aandacht in een groepstraject versus een individueel traject, alsook door de jongere gemiddelde leeftijd van een jongere in een Present in het Onderwijs of Present Xperience.

“

“Een ontmoeting die mij is bijgebleven was met een mevrouw die we twee keer hebben geholpen. Zij had een zoon met een beperking. Verbaal kon hij niet veel, dus alles ging non-verbaal: op zijn hoofd slaan en zijn tanden in de muur zetten. De mevrouw had weinig tijd, alleen als hij op school zat. Dan deed ze wat aan het huishouden en ze werkte nog een beetje. Haar hele leven draaide om de zorg voor het kind. Bij het project moesten ze alles aan de kant schuiven om te kunnen schilderen en zagen ze ook schimmel op de muren achter de kast. Ze hadden niet veel, de kamer had alleen wat meubels. De voordeur zag er normaal uit, de mevrouw ook. Je zag niet wat er verder speelde. Ze brak helemaal door de hulp die ze ontving. Haar zoon moet waarschijnlijk naar een groep voor begeleid wonen. Dat was voor de vrouw een klap. De jongen was tien en zijn moeder kon het op een gegeven moment niet meer aan. Alles ging non-verbaal. Dus dat was heel heftig voor de moeder dat haar zoon niet bij haar kon blijven. Je gaat voor je kind, en dit was een hele struggle. Ze heeft twee kinderen. Ook nog een oudere zoon, die eigenlijk nooit iemand meenam naar huis. 's Avonds werd ik daar wel emotioneel van. Vermoeid van alle indrukken.”

- Niki (22)

”

Impact op de samenleving

“Bovenal heb ik geleerd dat het belangrijk is om je te blijven inzetten voor je naaste.”

- Joelle (21)

Projectweek Challenge Groningen

Tijdens de werkvakantie in Groningen in 2021 ging een groep jongeren aan de slag in de wijk Lewenborg, in nauwe samenwerking met de jonge wijk-organisatie Overstag. Omdat Overstag in corona-tijd was opgestart hadden ze nog niet veel contact kunnen krijgen met de wijk. De jongeren kregen dus de volgende vraag van de medewerkers van Overstag: 'Bedenk een manier hoe we vanuit Overstag de bewoners van Lewenborg kunnen ontmoeten.'

Het winnende idee: het toilet van het buurthonk een update geven! Overstag wil hier mensen ontvangen, maar de sanitaire voorzieningen zijn daar nu niet bijzonder uitnodigend. Als je mensen wilt ontmoeten, is het prettig als ze ook iets langer kunnen blijven en er dus een schoon/hygiënisch toilet is. Ook als je activiteiten organiseert voor jonge kinderen is dit erg belangrijk. Met een aantal ingrepen (nieuwe bril, andere vloer, goede deur) is er veel winst te behalen.

Dankzij de maatschappelijke diensttijd zijn er honderden mensen geholpen die onvoldoende geld, gezondheid of netwerk hebben.

De kerntaak van Stichting Present is het mogelijk maken dat mensen kunnen omzien naar elkaar. Dit doen ze door mensen die iets te bieden hebben te matchen met mensen die hulp nodig hebben. Door mee te draaien binnen Stichting Present hebben de jongeren nog meer ontmoetingen mogelijk gemaakt.

Gemiddeld bestaat een MDT traject bij Present uit het doen van 10 tot 12 projecten. Een project is bijvoorbeeld het leggen van een laminaatvloer bij een alleenstaande man, het opknappen van een speeltuin, schilderen bij een tienermoeder, een spelletjesmiddag organiseren bij de noodopvang of het snoeien van een tuin voor iemand die dit zelf niet meer kan. Onderzoek wijst uit dat een Present project enorme impact heeft: door een eenmalig impuls van een groep vrijwilligers kan een hulpontvanger weer verder met het leven³.

Naast het uitvoeren van projecten, waren jongeren die meededen aan het traineeship vaak ook betrokken bij het organiseren van projecten. Daardoor maakten zij het mogelijk dat vele anderen klusprojecten en sociale projecten konden doen. Jongeren hebben bijvoorbeeld een zomerpakkettenproject opgezet en georganiseerd, politici betrokken bij vrijwilligersprojecten, een high tea in een verpleeghuis georganiseerd, een tandartsdag georganiseerd waarbij tandartsen zich gratis inzetten voor hen die een behandeling niet kunnen betalen, of de stichting ondersteund als groepenbegeleider.

“Mijn eerste project was bij iemand thuis, we moesten flink de tuin snoeien want de bewoner had een soort van darmziekte. Dus die kon niet meer goed bukken. Ik heb samen met een andere vrijwilliger de tuin aangepakt. Het was mooi weer, het was gezellig, we konden goed met elkaar praten. En die hulpvrager hielp ook zover hij kon goed mee. Dat was gewoon heel leuk. Hij wou ons zelfs geld aanbieden omdat hij zo blij was, dat hebben we natuurlijk niet geaccepteerd. Maar daarna kregen we die avond een appje dat hij ons heel dankbaar was. Daar ben je heel blij mee, dat hij tevreden is met zijn tuin.”

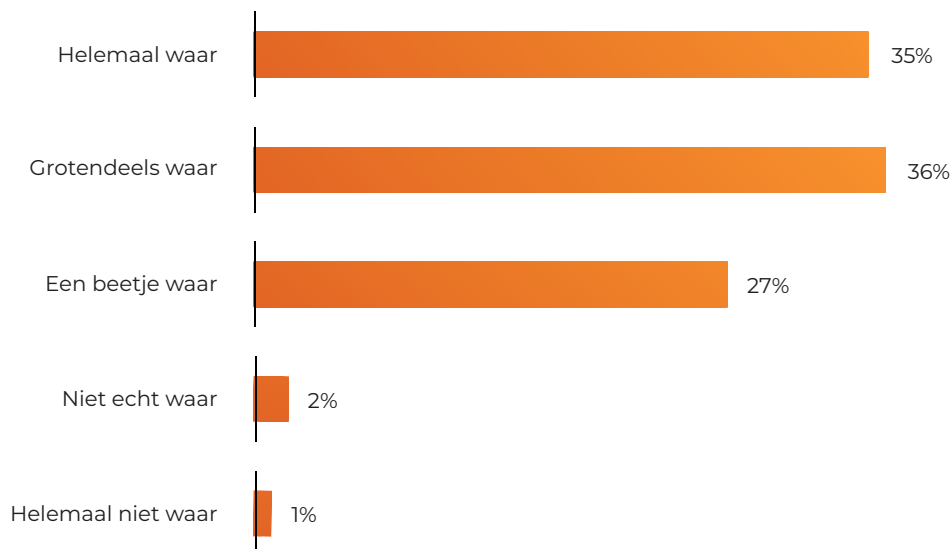
- Haaije (30)

Jongeren willen zich na MDT inzetten voor de ander of de samenleving

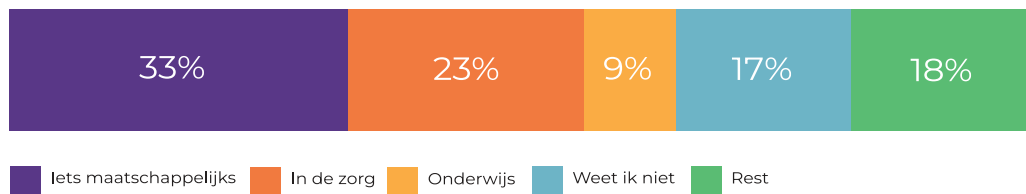
Bijna alle jongeren geven aan het einde van hun maatschappelijke diensttijd aan het belangrijk te vinden zich via betaald werk of vrijwilligerswerk in te zetten voor een ander.

Ik vind het belangrijk om via betaald werk of vrijwilligerswerk mij in te zetten voor een ander of de samenleving

Op de vraag wat ze willen gaan doen als betaalde baan, geeft minstens 65% van de jongeren aan het eind van het traineeship aan een maatschappelijk betrokken baan te willen. Bijvoorbeeld als ontwikkelingswerker, leerkracht, jeugdwerker, arts of verpleegkundige of 'iets met mensen helpen'.

Wat voor werk zou je later willen doen?

"Als verpleegkundige op de ambulance of spoedeisende hulp."

"Op dit moment heb ik zowel uit levenservaringen als het traineeship bij Present me gerealiseerd dat ik graag kinderen wil helpen die te maken hebben met huiselijk geweld."

"Ik vind het werk bij Stichting Present echt heel leuk. Het is precies waarom ik bedrijfskunde ben gaan studeren: organisatorisch werk terwijl ik mij inzet voor de maatschappij."

"Graag zou ik bij de overheid of gemeente willen helpen en mensen blijven helpen door middel van beleidsvorming, advies of projecten."

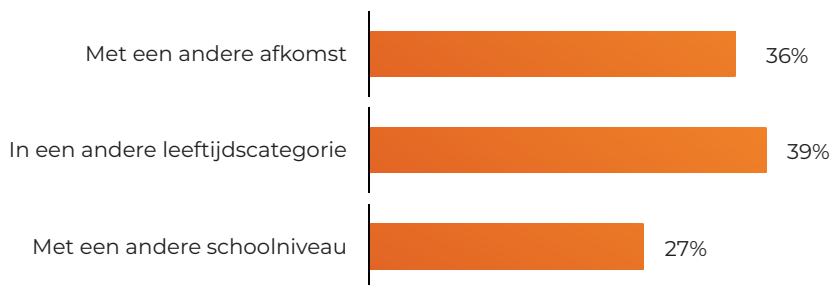

De meeste jongeren vinden het na het traineeship belangrijk om zich in te zetten voor een ander of de samenleving. Het overgrote deel van de jongeren geeft aan later sociaal betrokken werk te willen gaan doen.

Gaan vaker om met mensen anders dan zichzelf

Aan de jongeren is aan het begin en eind van hun MDT gevraagd wat de kans is dat ze omgaan met mensen die anders zijn. In het geval van mensen met ander schoolniveau geeft ruim een kwart van de deelnemers aan dat er nu meer kans is dat ze omgaan met deze mensen dan voor MDT. In het geval van mensen met een andere afkomst en een andere leeftijdscategorie geeft meer dan een derde aan dat er nu meer kans is dat ze met deze mensen omgaan. Jongeren die een traineeship hadden gedaan, gaven een paar procentpunten meer kans dat ze zouden omgaan met mensen van een andere afkomst of ander schoolniveau. Jongeren die een Present in het Onderwijs of Present Xperience-traject hadden gedaan scoorden juist hoger op de kans om om te gaan met mensen uit een andere leeftijdscategorie.

Er is nu meer kans dat ik zal omgaan met mensen...

Daarnaast benoemen veel jongeren dat ze nu minder vooroordelen hebben over anderen. Dankzij MDT Jong Present is er een groep jongeren in de samenleving die meer oog heeft voor de ander.

“Ik heb geleerd dat ik minder vooroordelen moet hebben.”

“Oordeel niet over mensen en het is niet belangrijk dat je bedankt wordt voor wat je doet.”

“Ik heb geleerd dat ik er van houd om met mensen in contact te komen die het moeilijk hebben en dat ik ze heel graag wil helpen. Ik ben er ook achter gekomen dat ik meer moet luisteren naar anderen.”

“Ik heb geleerd hoe verschillend mensen zijn en dat de meeste mensen trauma's hebben van vroeger dus dan probeer aan mensen te vragen of ik ze een knuffel mag geven of niet en ik heb ook heel erg leren stil staan voor bepaalde situaties.”

Conclusie: impact op de maatschappij

Jongeren geven na MDT aan dat ze minder vooroordelen hebben en dat er een verhoogde kans is dat ze om zullen gaan met mensen die anders zijn dan zij. Ook voor de lange termijn geven ze aan dat ze zich willen inzetten voor de samenleving via hun betaalde baan en/of vrijwilligerswerk. Daarnaast zijn er honderden mensen met onvoldoende geld, gezondheid of netwerk die geholpen zijn dankzij de inzet van deze jongeren.

Impact op Stichting Present

“

“De impact van Jong Present op onze stichting is enorm! Het stelt ons in staat om jonge, talentvolle mensen aan ons te binden en hen ook echt iets te kunnen bieden. Dat is voor hen een heel mooie combinatie: ze komen iets geven, maar mogen ook iets halen. En voor ons heeft het heel veel meerwaarde omdat we een ander type vrijwilliger in huis halen: jonge mensen die veel energie Present in brengen.”

- Coördinator Stichting Present

”

Stichting Present heeft een verjonging in haar ambassadeurs en vrijwilligersbestand

Voor de Present-stichtingen is meedoen aan de maatschappelijke dienstdienst een mooie manier om jongeren te betrekken bij haar werk. Hierdoor maken meer jonge mensen kennis met Stichting Present en het werk dat via Stichting Present wordt gedaan. Al deze jongeren zijn (potentiële) ambassadeurs voor Stichting Present en geregeld komen er nieuwe MDT'ers binnen doordat jongeren die al eerder MDT bij Present hebben gedaan het programma aanraden bij hun vrienden.

Van de trainees geeft 15% aan dat ze na hun maatschappelijke dienstdienst vrijwilligerswerk blijven doen bij Stichting Present: ze blijven dus betrokken bij hun lokale stichting. Daarnaast stroomt een enkeling door naar een betaalde baan binnen een Stichting Present. Jong Present blijkt een voedingsbodemp voor nieuwe, jonge vrijwilligers, ambassadeurs, bestuursleden en medewerkers.

“Veel jongeren blijven na hun traineeship actief, en dan hebben we opgeleide kernvrijwilligers die je goed kent.”

“We hebben een fantastische trainee gevonden die haar roeping gevonden heeft in het organiseren van projecten. Zij heeft ontzettend veel projecten gerealiseerd. En ze heeft nu een betaalde baan bij Present.”

“Het heeft enorm geholpen onze organisatie te verjongen. Dat geeft een heel frisse energie. En er treedt een oud trainee in dienst per 1 september!”

- Diverse coördinatoren Stichting Present

Stichting Present ervaart versterking in de organisatiecapaciteit en een frisse wind

Coördinatoren van lokale Present-stichtingen geven aan dat de jongeren een grote impact op hun stichting hadden door hun aanwezigheid: meer leven in de brouwerij en nieuwe type vrijwilligers/medewerkers, nieuwe inzichten, frisse energie, extra handen bij het opzetten van projecten en klussen die anders niet doorgang hadden kunnen vinden.

“Ik krijg altijd meer zin om naar m’n werk te gaan of iets te doen als er een trainee aanwezig is. Nieuwe energie & ideeën en enthousiasme en een nieuw netwerk.”

“Jonge mensen geven enthousiasme. Ik vind mijn werk leuker met trainees.”

“Meedoen aan MDT geeft onze stichting een frisse kijk op zaken en inzicht in de belevingswereld van jongeren.”

- Diverse coördinatoren Stichting Present

De meeste coördinatoren (84%) geven aan dat het werken met MDTers hun nieuwe energie en frisheid heeft gegeven.

Het grootste deel van de coördinatoren gaf aan dat ze dankzij deze jongeren in hun team taken konden oppakken die anders waren blijven liggen en taken beter konden doen die anders minder goed waren gelukt. Zo hebben jongeren onderzoeksvragen opgepakt, social media beheerd, infographics gemaakt, campagnes opgezet en wat grotere projecten opgepakt, zoals een zomerpakkettenactie. En de jongeren waren inzetbaar voor het uitvoeren van veel vrijwilligersklussen; zeker in coronatijd gaven de stichtingen aan dat de MDTers makkelijker inzetbaar waren voor het uitvoeren van klussen dan de vaak oudere vrijwilligers.

Meer en beter werk

Mijn Present heeft dankzij de trainee(s) taken beter kunnen doen die anders wat minder goed gelukt waren. 74%

Mijn Present stichting heeft dankzij de trainee(s) taken kunnen oppakken die anders waren blijven liggen. 68%

“De jongeren hebben het mogelijk gemaakt dat we een groot project als de zomerpakketten konden uitvoeren en een grote publiciteitscampagne. We hadden dat er met het huidige team niet naast kunnen doen.”

“We hebben meerdere projecten kunnen uitvoeren doordat de MDTer meewerkte.”

“Het voorleesproject werd uitgebreider door de jongere. En een paar extra praktische projecten. Plus het project Sociaal Tuinieren was mede mogelijk gemaakt door een MDT jongere.”

- Diverse coördinatoren Stichting Present

Present-stichtingen hebben meer ervaring in het werken met jongeren

Coördinatoren van lokale Present-stichtingen geven aan dat ze na hun ervaring met MDT zich meer willen richten op het inzetten van jongeren en het werven van jonge vrijwilligers.

“

“We willen bewust op zoek naar jonge mensen die Present blijven versterken. Zorgen dat we hen ook echt iets te bieden hebben, zodat het aantrekkelijk is bij Present betrokken te zijn.”

- Coördinator Stichting Present

”

Door hun deelname aan MDT Jong Present hebben coördinatoren van Stichting Present geleerd hoe ze met jongeren kunnen werken, bijvoorbeeld “hoe belangrijk het is om goed en concreet te communiceren” en dat “vloggen iets toevoegt”. Ze gaven aan dat het soms wel tijd en energie kost om met jongeren te werken, zeker als het wat jongere jongeren zijn, maar: “het is meer dan de moeite waard om je voor in te zetten.”

Conclusie: impact op de stichtingen

Niet alleen de jongeren zelf, en de maatschappij, zijn gebaat bij de inzet in MDT. Ook Stichting Present heeft haar voordeel gezien in het MDT-programma. De coördinatoren doen ervaring op in het werken met jongeren, waardoor ze de kennis opbouwen om zich in te zetten voor andere jongeren. Ze ervaart een verjonging in het vrijwilligersbestand en voelen dat ze meer capaciteit en enthousiasme hebben als organisatie.

Conclusie

“Het is echt leuk om jongeren erbij te hebben in de stichting. Nieuwe energie, nieuwe ideeën, meer menskracht, houdt je scherp. Geeft mogelijkheid om dingen uit te rollen die je anders niet had kunnen uitrollen.”

- Coördinator Stichting Present

De afgelopen jaren hebben honderden jongeren hun maatschappelijke diensttijd uitgevoerd bij Stichting Present. In dit rapport hebben wij getracht te onderzoeken wat de impact is van MDT bij Stichting Present op de jongeren, de samenleving en de stichting zelf.

In ruim twee jaar hebben 590 jongeren een MDT doorlopen bij Stichting Present. Samen hebben zij 70.215 uren inzet geleverd voor hun persoonlijke ontwikkeling en ontwikkeling van de maatschappij. Deze inzet heeft een positieve ontwikkeling gehad op de jongeren, de stichting en de samenleving.

Jongeren hebben tijdens hun maatschappelijke diensttijd nieuwe vaardigheden en kennis opgedaan en hebben daarmee een beter arbeidsperspectief. Ze hebben meer inzicht in de maatschappij en in hoe ze daaraan kunnen bijdragen. Ze voelen zich gezien en begrepen en kunnen daarmee verdere stappen maken in hun ontwikkeling. Daarnaast zorgt MDT Jong Present voor een meer verbonden samenleving. Na hun maatschappelijke diensttijd hebben jongeren minder vooroordelen over anderen en willen zich op de lange termijn inzetten voor anderen. Ondertussen zijn er dankzij de inzet van de MDTers honderden mensen met onvoldoende geld, gezondheid en netwerk geholpen. Voor Stichting Present is deelname aan MDT een katalysator in het verjongen van de stichting. Door ervaring op te doen in het werken met en voor jongeren, is het makkelijker om ook op andere terreinen jongeren te betrekken bij onze missie: een beweging van mensen die het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien.

De komende jaren willen we daarom nog meer jongeren een maatschappelijke diensttijd bieden: zodat ook zij de ander Ontmoeten, zichzelf Ontwikkelen en de maatschappij Ontdekken.

“Het is tof om van alles te zien, en ik heb ook gezegd: geef me maar een taak, dan zie ik onderweg wel of ik het leuk vind en er mee verder wil. Je hoort ook van trainees die de hele dag koffie moeten halen en printen. Ik vind het tof dat Present echt vraagt: wat wil jij leren?”

- Elianne (23)

JONG
present